

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **07 Ekim 2025**

Sayı : **14232**

35238

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. **03.10.2025**

Saygılarımla,

Av. Dr. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Eylül 2025 enflasyon verileri sonrasında sosyal medya hesabı üzerinden 3 Ekim 2025 tarihinde yaptığı açıklamalarda yer alan iddialar ile resmi veriler arasında ciddi farklar ve çelişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bu çelişkilerin açıklığa kavuşturulması ve enflasyonla mücadele programının şeffaflığı açısından;

1- Eylül ayı aylık enflasyon verisi yüzde 3,23 olarak gerçekleşirken, ekonomistlerin beklentisinin yüzde 2,47 olması arasındaki 0,76 puanlık sapmanın temel nedenleri nelerdir? Bakanlık olarak piyasa beklentilerini doğru yönetme ve tahmin etme noktasındaki başarısızlığın kaynağı nedir?

2- Zirai don ve kuraklık kaynaklı gıda enflasyonunun aylık enflasyona 1,1 puan katkı yaptığını belirtmektedir. TÜİK verilerine göre ise gıda ve alkolsüz içecekler grubunun aylık değişime etkisi yüzde 1,11 olarak açıklanmıştır. Bakanlığın bu %1,11'lik etkinin tamamını zirai don ve kuraklık gibi dönemsel ve dışsal nedenlere bağlaması, yapısal gıda enflasyonu sorunlarının üzerini örtmek anlamına mı gelmektedir?

3- Okulların açılmasıyla eğitim grubunun aylık enflasyona yaklaşık 0,7 puan katkı yaptığını ifade etmektedir. Ancak TÜİK verilerinde bu kalemin net etkisi detaylandırılmamıştır. Eğitim ve ilgili kalemlerdeki bu yüksek artış, özel okulların ücret politikaları ve okul harcamalarındaki denetimsizliğin bir sonucu mudur; yoksa Bakanlık bu artışı da "dönemsel etki" olarak değerlendirip politika hatası görmezden mi gelmektedir?

4- Yıllık enflasyonun Ağustos'taki yüzde 32,95'ten Eylül'de yüzde 33,29'a yükselmesine, yani ivmenin hızlanmasına rağmen, "Enflasyonun ana eğilimi dezenflasyonun süreceğine işaret ediyor" açıklamanız hangi matematiksel modele veya göstergeye dayanmaktadır?

5- "Dönemsel etkilerin azalması" ile dezenflasyonun süreceğini belirtmektedir. Zirai don, kuraklık ve okul açılışları gibi dönemsel etkiler dışında, Eylül ayında enflasyona etki eden yapısal maliyet baskıları (kur, vergi artışları, ücret artışları, monopol piyasalar vb.) hangi oranda azalmıştır veya ne zaman azalması beklenmektedir?

6- Bakanlık tarafından açıklanan 2025 yıl sonu enflasyon beklentisi Eylül ayında yüzde 30,09 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Eylül ayı gerçekleşen yıllık enflasyon yüzde 33,29'dur. Bu hedefe ulaşılabilmesi için kalan son üç ayda (Ekim, Kasım, Aralık) aylık enflasyonun ortalama kaç olması gerekmektedir? Bu seviyede bir aylık enflasyon; mevcut ekonomik koşullar altında gerçekçi midir?

7- Yıllık enflasyonda gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 36,06, konutta yüzde 51,36 artış görülmektedir. Bu iki ana grubun yıllık enflasyona katkısı toplamda yüzde 16,45 iken, bu artışların ne kadarlık bir kısmı tarımsal arz şokları, ne kadarlık bir kısmı ise kira piyasalarındaki regülasyon eksikliği ve inşaat maliyetlerindeki artış gibi yapısal sorunlardan kaynaklanmaktadır?

8- "Uyguladığımız arz yönlü politikalarla program önceliğimiz olan dezenflasyonun devamını sağlayacağız" açıklamanız sonrası hangi spesifik arz yönlü politikalar Eylül ayında devreye alınmıştır ve bu politikaların enflasyonu düşürücü etkisi niçin TÜİK verilerine yansımamıştır?

9- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) aylık yüzde 2,52 ve yıllık yüzde 26,59 artmıştır. Bu, gelecekteki Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) için devam eden maliyet baskılarına işaret etmiyor mu? Bakanlığınız, ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın kapanması ve maliyet enflasyonunun düşürülmesi için hangi somut adımları atacaktır?

10- İşlenmemiş gıda, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç tutulan ve enflasyonun ana eğilimini gösterdiği kabul edilen Özel Kapsamlı TÜFE (yıllık) yüzde 32,86 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, manşet enflasyona (%33,29) oldukça yakın ve yüksek seyretmektedir. Bu durum, enflasyonun sadece dışsal şoklardan değil, içsel ve talep kaynaklı baskılardan da beslendiğini göstermiyor mu? Bakanlık talep yönlü politikalarını ne zaman daha agresif hale getirmeyi planlamaktadır?

11- TÜİK verilerine göre gıda ve alkolsüz içeceklerin aylık enflasyona etkisi (%1,11), ulaştırma (%0,44) ve konutun (%0,44) toplam etkisinden daha yüksektir. Bu, uygulanan maliyet odaklı politikaların gıda arz güvenliği ve tarım politikaları alanında yetersiz kaldığına işaret etmekte midir?

12- Eylül 2025 itibarıyla 143 temel başlıktan sadece 25'inde düşüş ve 113'ünde artış gerçekleşmiştir. Enflasyondaki artışın bu denli genele yayılmış olması, Bakanlığın dezenflasyon programının sadece bazı kalemlere odaklandığı ve genel fiyat istikrarını henüz sağlayamadığı eleştirisine cevabınız nedir?

13- X hesabınızdan paylaştığınız veriler, kuraklık ve zirai don haritaları, bu durumun yeni bir gelişme olmadığını ve mevsimsel olarak öngörülebilir olduğunu göstermektedir. Bakanlık, gıda enflasyonundaki bu tür şokları yönetmek ve etkisini minimize etmek için neden daha önceden etkili stoklama, lojistik ve üretim planlaması önlemleri almamıştır?

14- On iki aylık ortalamalara göre TÜFE'deki artış yüzde 38,36 olarak gerçekleşmiştir. Bu yüksek ortalama, sözleşme ve fiyatlama davranışlarının katılığına ve geçmiş enflasyonun beklentiler üzerindeki baskısının gücüne işaret etmektedir. Bu beklentileri kırmak için para ve maliye politikalarının eşgüdümünde hangi ek ve radikal adımlar atılacaktır?

15- Enflasyonun beklentiyi aşmasına, yıllık artışın hızlanmasına ve temel harcama gruplarındaki rekor artışlara rağmen açıklamanızda ağırlıklı olarak iyimser bir dil kullanmanız, başarısızlığın sorumluluğunu dışsal faktörlere yükleme ve uygulanan politikaların eleştiriden kaçırma çabası mıdır? Hükümet, kendi kontrolündeki maliye politikaları (vergi ve ücret ayarlamaları) kaynaklı enflasyon katkısını neden açıkça dile getirmemektedir?